

UDENRIGSMINISTERIET

Der er tale om et åbent samråd.

Erhvervs- Vækst- og Eksportudvalget udbeder sig besvarelse af følgende spørgsmål:

Samrådsspørgsmål G (stillet d. 6. marts 2015)

Ministeren bedes give en status for regeringens Tysklandsstrategi, og de officielle eksportfremstød i henholdsvis den nordlige og sydlige del af Tyskland i 2015, og herunder redegøre for følgende:

- a) Hvad er der opnået af resultater?
- b) Hvad har der været af indsatser/ressourcer?
- c) Hvilke aktiviteter er gennemført, og hvad har effekten været af disse?
- d) Hvilke specifikke programmer er igangsat under eksportfremstødene og hvem deltager?
- e) Hvilke firmaer retter fremstødene sig mod, og gøres der en særlig indsats overfor specifikke brancher og i forhold til små og mellemstore virksomheder?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kim Andersen (V), Brian Mikkelsen (KF), Hans Kristian Skibby (DF) og Joachim B. Olsen (LA).

Samlet besvarelse:

Tak for indkaldelsen til samråd.

Tyskland er Danmarks suverænt største eksportmarked med stor betydning for dansk vækst og beskæftigelse. Cirka 18 % af den samlede danske vareeksport går til Tyskland. Det svarede til en værdi på 110,5 milliarder kroner i 2014. Hertil skal lægges en eksport af tjenesteydelser på 39 milliarder kroner. Fra 2013 – 2014 steg vareeksporten endvidere med ca. 8,5 %, så der er ikke tale om et stagnerende marked til trods for dets i forvejen store størrelse.

Volumenhandlingsplanen for Tyskland afspejler vigtigheden af det tyske marked – og sætter ind med en række tiltag for at udnytte det store potentiale, der især kendetegner det sydlige Tyskland. Handlingsplanen er blevet til i samarbejde med en lang række ressortministerier, der alle bidrager til at fremme vækst- og beskæftigelsesdagsordenen i Danmark. Som led i økonomisk diplomati etableres myndighedssamarbejder inden for en række sektorer, som kan udgøre en god platform for danske kommercielle løsninger.

Tyskland er et af de markeder, hvor Udenrigsministeriet har flest ansatte, der beskæftiger sig med eksportrådets ressort.

Konsulatet i München, der beskæftiger sig med alle eksportrådets indsatsområder (innovations- investerings- og eksportfremme), har henover de sidste par år styrket eksportfremmeteamet med 2 medarbejdere. Den ene har fokus på udvikling af eksport indenfor de kreative industrier [møbel og modesektoren]. Den anden stilling har fokus på at indsamle og kommunikere viden om markedsmuligheder i Tyskland - med ekstra fokus på Sydtyskland samt på at formidle viden om danske kompetencer og løsninger til potentielle tyske partnere.

Herudover har vi som følge af en stigende efterspørgsel fra dansk erhvervsliv styrket indsatsen på vindenergisektoren i Hamborg. Her er der indenfor det sidste år blevet ansat to specialiserede medarbejdere, der skal arbejde på at forbedre danske leverandørers afsætningsmulighederne.

Der er stort fokus på Tyskland her det første halvår af 2015. Erhvervs- vækst- og eksportudvalget var på besøg i München i januar 2015. Jeg har deltaget i en velbesøgt konference om Tyskland, og vi har officielt besøg af Kansler Merkel i dag. Endelig er der i næste måned det officielle fremstød til Nord- og Sydtyskland med Kronprinsparret i spidsen – så jeg synes, at samrådet er perfekt timet og det kunne heller ikke have fået en bedre ramme.

***

I slutningen af marts sidste år lancerede jeg regeringens handlingsplan for Tyskland - som én ud af tre handlingsplaner for Danmarks store volumenmarkeder [USA og Japan er de to øvrige markeder]. Handlingsplanerne skal ses som led i vores ambition om at sikre, at eksportfremmeindsatsen går på to ben. Samtidig med at vi aktivt støtter dansk erhvervsliv, når det gælder om at få bedre fodfæste på fremtidens vigtige og svære vækstmarkeder, skal vi også være aktive, når det gælder om at fastholde og udvide Danmarks muligheder på de store volumenmarkeder.

Og det danske eksportpotentiale i Tyskland er fortsat stort – især når det kommer til Sydtyskland. Herudover er Tyskland, som naboland, et marked som ofte er det første eksportmarked for mange SMV'er. Derfor er der i handlingsplanen også en række initiativer, der er målrettet mod det i Danmark meget store og - for vækst og beskæftigelses- dagsordenen - vigtige SMV-segment.

Vi vil også fortsætte den stærke indsats på innovationsområdet.

Der gennemføres innovationsprojekter inden for sundhed, grøn vækst og Information og Kommunikations Teknologi (IKT), der sigter mod at etablere samarbejder mellem dansk og tysk erhvervsliv, forskningsinstitutioner og offentlige aktører.

***

Jeg vil nu gennemgå nogle af fokusområderne i handlingsplanen.

Grøn vækst

Hvad angår grøn vækst, så er det lykkedes at skabe opmærksomhed om danske løsninger og teknologier inden for vedvarende energi og energieffektivitet.

Tyskland står over for en række store beslutninger og investeringer i forbindelse med Energiewende, der er den tyske regeringens strategi for et CO2 frit Tyskland i 2050. Med udgangspunkt i det særlige initiativ om eksport af den danske energi model, er det lykkedes at skabe tysk interesse især for danske løsninger inden for fjernvarme, energieffektivitet og vindenergi.

Særligt samarbejdet med Baden Württemberg, Nordrhein Westphalen og Hamborg ventes at understøtte dansk-tysk samarbejde på energiområdet. På længere sigt forventer jeg, at samarbejdet bliver omsat i konkrete projekter med inddragelse af dansk viden og teknologi. Et foreløbigt resultat af samarbejdet er indgåelsen af et Letter of Intent mellem Energistyrelsen og myndighederne i Baden Württemberg.

Industrielle løsninger

I samarbejde med DI og Center for Underleverancer samlede vi 25 danske virksomheder til en stor fællesstand på verdens største industrimesse, Industrial Supply i Hannover, der fandt sted for et par uger siden. Samtidig er det planlagt, at messedeltagelsen følges op af en "Rundfahrt Deutschland", hvor de deltagende virksomheder og andre interesserede kan besøge udvalgte organisationer og virksomheder inden for den tyske maskin- og underleverandørindustri.

SMV'er

For at bistå virksomheder i at tilgå markedet for underleverancer, har vi lanceret et særligt SMV-tilbud, den såkaldte "Sub-Unternehmer Paket". Underleverandørpakken omfatter 150 timers skræddersyet markedsrådgivning til en reduceret pris. Pakken blev lanceret i efteråret 2014, og indtil nu er der etableret samarbejde med fem virksomheder. I 2015 er der dialog med yderligere fem virksomheder, der ønsker at benytte sig af pakken.

Herudover er det et minimums krav at 1/4 del af deltagerne på fremstød er SMV'er. Men den faktiske andel af SMV'er er faktisk langt højere – ca. 2/3 af virksomheder, der deltager på de mange fremstød i Tyskland, har været SMV'er.

Design og arkitektur

Dansk design og arkitektur oplever i øjeblikket stor tysk interesse. I efteråret 2014 lykkedes det at samle mere end 70 tyske arkitekter til et arrangement om dansk arkitektur på den danske ambassade i Berlin.

For et par måneder siden var Danmark det første partnerland nogensinde under Munich Creative Business Week. Det gav anledning til en meget stærk promovning af danske designkompetencer. I alt blev der gennemført 10 arrangementer, hvor Danmark og dansk design var i fokus.

Fødevarer

Inden for fødevarerektoren, blev der i efteråret 2014 gennemført en matchmaking-tur til Bayern med fokus på danske gourmetprodukter. Turen havde deltagelse af otte danske virksomheder, som opnåede kendskab til markedsmuligheder og – aktører i Sydtyskland.

Vi arbejder på at etablere en særlig hjemmeside om danske fødevarer der skal lanceres i forbindelse med det officielle fremstød i maj. Som optakt til det officielle fremstød i Tyskland har vi også - sammen med Landbrug & Fødevarer og DI - etableret et samarbejde med den store tyske EDEKA

supermarkedskæde. Det har givet 25 danske fødevarer-virksomheder en unik mulighed for at præsentere deres produkter for EDEKA's indkøbere.

Sundhed

Tyskland står overfor en række udfordringer og reformer på sundhedsområdet. Fra dansk side har vi haft fokus på at promovere de områder, hvor Danmark har særlige kompetencer og erfaringer at tilbyde. Det er inden for ældrepleje, sundheds IT og mediko-teknologi.

I maj 2014 var Danmark for første gang partnerland på sundheds-IT messen, conhIT. 20 danske virksomheder fra start-up til mere etablerede virksomheder deltog. Også i år har Danmark deltaget med en fællesstand på conhIT. I marts 2015 var der, som led i handlingsplanen, arrangeret en delegationsrejse for ni danske virksomheder til Sydtyskland med fokus på ældrepleje og borgernærhed.

***

Som I kan høre, har der i medfør af handlingsplanen været gennemført en lang række eksportfremstød inden for forskellige områder. Lad mig nu sige lidt om det kommende officielle

eksportfremstød til Tyskland den 19.-21. maj, nærmere bestemt Hamborg og München, med Kronprinsparret i spidsen.

Der er mere end 70 deltagende virksomheder. Der er lagt et omfattende program, som er blevet sendt til udvalget sammen med tilbuddet om at deltage. Det glæder mig, at Kim Andersen og Thomas Jensen deltager. Fremstødet kommer til at foregå under overskriften ”Dänisch Leben” – altså dansk livsstil - og koncentrerer sig om fire sektorer: **sundhed, design, bæredygtighed og fødevarer**. Der er lagt et detaljeret program for hvert af de 4 sektorspor med forskellige seminarer, virksomhedsbesøg og netværksarrangementer.

***

Eksportfremmeindsatsen i Tyskland er blevet styrket i 2014 og 2015 (sammenlignet med 2012 og 2013). Via en omprioritering af Udenrigsministeriets midler er der fundet ekstra midler til finansiering af initiativerne i handlingsplanen. Herudover har vi øget budgettet og afsat nye midler til specifikke programmer, så både SMV- og fremstødsindsatserne er blevet styrket.

Mere end 1/3 af de eksportfremstød, vi støttede i 2014, foregik i Tyskland. Der blev i 2014 *gennemført* 19 eksportfremstød og der deltog i alt 348 virksomheder, hvor 2/3 var SMV'er. Der er

generel høj tilfredshed med de eksportfremstød, vi giver tilskud til, hvilket indikerer, at virksomhederne opnår konkrete resultater ved at deltage i eksportfremstød på det tyske marked.

***

Siden lanceringen af handlingsplanen er der afholdt en række aktiviteter, der skal styrke de kommercielle relationer mellem Danmark og Tyskland. De fleste aktiviteter har haft til formål at skabe opmærksomhed om og øge kendskabet til danske løsninger, teknologier og produkter. Mit overordnede indtryk er, at aktiviteterne har tjent disse formål. Det er endnu for tidligt at drage endelige konklusioner om sammenhængen mellem handlingsplanen og eksporten til Tyskland. Men det, vi på nuværende tidspunkt kan sige, er, at der er skabt en markant øget synlighed for danske løsninger og produkter. Det er min vurdering, at indsatserne har bidraget positivt til den flotte fremgang vi har set i dansk eksport til Tyskland.

.....